

« zurück blättern vor »

PAPA subst. f. (m.), ab 1588; auch *papla*, *paplacz*, *plapa*, *plapacz*. 1) 'jmd., der viel und unnötig redet, Plappermaul, Schwätzer' – 'ten, kto dużo i niepotrzebnie mówi, gaduła, pleciuch': 1588 Calep 583a, SPXVI *Largiloquus – Mieligeba, pliapacz*. o 1588 Calep 302b, SPXVI *Demagogi – Pliapaczę*. o 1764–1784 Mon.75 310, L *Strzeż się badacza, bo tenże iest paplą*. o 1775–1806 Teatr 24c 107, L *Żebyś iuz oniemiał przemierzły paplaczu*. o (1848–1859) 1912 Krasień.Listy II 121, DOR *Taki bzik, taki papla (...)* że w żadne z nim się, dla ochrony własnej skóry, nigdy nie wdam ni rozprawy, ni czynności! o (1878) 1921 Bliz.Dam. 90, DOR *Powiadają, że kobiety mają długie języki, ale to bajki, mój panie, niejeden mężczyzna większy papla niż dziesięć kobiet*. o 1932 Słomim.Walki 98, DOR *Są dwa rodzaje paplaczy. Ci, którzy piszą listy do redakcji i przemawiają na wieczorach literackich, słowem – kibice literatury*. o 1948 Krzyw.I.Dzieci 26, DOR *Wiem, że nie jesteś papla. Ale pamiętaj, jakby kto pytał, rób zawsze głupszego, niż jesteś, że nie wiesz, nie rozumiesz*. – SPXVI, L, SWIL, SW, DOR. 2) 'Maul, Schnauze, Fresse' – 'gęba, morda, pysk': †1769 Troc, SW *P[lapa] mu dobrze obita*. o †1769 Troc, SW *Dam ci w plapę*. o (1782) 1877 Zabł. Mężowie 26, DOR *Nie wierzyć mu! wszystkiemu złemu on przyczyną! Na moje słowa niech go pani w papę trzaśnie!* o 1775–1806 Teat.51 39, L *W papę mię trzaśta*. o 1775–1806 Teat.34 11, L *Naypiérszego co spotkam śmiejącego się, tak w papę gruchne, że...* o (†1849) 1949 Słow.Horszt. 285, DOR *Zamalował go w papę... paf!... i staruszek wyrócił się*. o (1878) 1898 Gawal.Szkice 141, DOR *Kiedy mi kto honor naruszy, to biję w papę albo kości łamię*. o 1936 Zeg.Uśm. 303, DOR *Krowa na listopadowej między papą trawki nie uszczknie*. – SPXVI, TR (vulg.), L (zan.), SWIL, SW (m.u.), DOR (posp.). o **Var:** *papa* subst. f., (1782) 1877 Zabł. Mężowie 26, DOR – L, SWIL, SW, DOR (posp.); *papla* subst. f. (m.), 1764–1784 Mon.75 310, L – L, SWIL, SW, DOR (lekcew.); *paplacz* subst. m., 1775–1806 Teatr 24c 107, L – L, SWIL, SW, DOR (rzad.); *plapa* subst. f., †1769 Troc, SW – TR, L (zan.), SWIL, SW (m.u.); *plapacz* subst. m., [einzQu.] 1588 Calep 583a, SPXVI – nur SPXVI. o **Etym:** 1) nhd. *Plappe* subst. m., TR, nur für Inh. 2. 2) ostmd. *Plapper* subst. f., 'der Mund', FRB. ♦ Das lautnachahmende *plapa*, *papla* ist vom Verb †*paplać*, *plapać*, *plaplać* nicht zu trennen; *papa* ist wohl eine lautliche Vereinfachung. Vgl. auch CNAPIUS *papa*, *papu!*, LINDE: *vox puerorum, poscentium cibum*.

« zurück blättern vor »